

ԱՄՓՈՓՈՒՄ

Տարբեր մշակույթներում և ազգությունների մոտ ժողովրդական երաժշտությունն ունի տարբեր տեղ ու դիրք: Հայ ժողովուրդը մեծ նշանակություն է տալիս ժողովրդական երաժշտությանը հանձինս Կոմիտասի. ով ձեռնամուխ եղավ ժողովրդական երգերի հավաքման գործին: Հայերը մեծ հալածանքներ կրեցին Օսմանական կռիվներում և ստիպված արտագաղթեցին այլ երկրներ. այդ թվում նաև Իրան: Այժմ ինչպիսի՜ն է հայկական ժողովրդական երաժշտության տեղն ու դերը նրանց շրջանում. ահա այս խնդրին է անդրադառնում հոդվածը:

Բանալի բառեր. ժողովրդական երաժշտություն. համայնք. մշակույթ. տեղ ու դիրք. ապրելակերպ. արևմտականացում. սպառողականություն (կոնսումերիզմ)

СОЦИОЛОГИЧЕСКОЕ ИССЛЕДОВАНИЕ МЕСТА И РОЛИ АРМЯНСКОЙ МУЗЫКИ В КУЛЬТУРЕ АРМЯНСКОЙ ОБЩИНЫ ИРАНА

Мариам Сазем

*Аспирант Института философии.
социологии и права НАН РА*

РЕЗЮМЕ

Музыка имеет разное значение, место и роль у разных народов, в разных культурах. Армяне придают большое значение народной музыке, благодаря Комитасу, который поставил перед собой задачу по сбору народных песен. Армяне подвергшись геноциду в Османской Империи, эмигрировали в разные страны, включая Иран. В статье автор рассматривает проблемы места и роли армянской народной музыки в общей культуре Армянской общины Ирана.

Ключевые слова: народная музыка, сообщество, культура, место, образ жизни, Вестернизация, потребление.

**ԿԱՆԱՅ ԵՎ ՏՂԱՄԱՐԴԱՆՑ ՔԱՂԱՔԱԿԱՆ
ՄԱՍՆԱԿՑՈՒԹՅԱՆ ՍՈՏԻՎԱՑՈՒՆ
ԱՌԱՆՁՆԱՀԱՏՎՈՒԹՅՈՒՆՆԵՐԸ ԷՆ ԱԶԳԱՅԻՆ**

Ժողովրդավարական կառավարման գլխավոր առավելությունը քաղաքացիներին ընձեռված ազատությունների շնորհիվ հանրության ներուժի հնարավորինս արդյունավետ կիրառումն է խնդիրների լուծման և հասարակական համակարգի զարգացման նպատակով: Ժողովրդավարության մասին ժամանակակից պատկերացումները հանգում են ներկայացուցչական(representative), գույակչոված (patry) և մասնակցային (participatory) մասնավորապես՝ կանանց և տղամարդկանց մասնակցության առումով ներդաշնակ մոդելների կարևորմանն ու կենսագործման անհրաժեշտությանը:

Քաղաքական և քաղաքացիական մասնակցության ընդլայնումը, քաղաքականության մշակման, որոշումների ընդունման մակարդակներում կին և տղամարդ գործիչների զուգակշռված ներկայության ապահովումը անցումային հասարակությունների քաղաքական համակարգի ժողովրդավարացման կարևոր գործոններից է:

Թեև Հայաստանում կանայք մասնագիտական, կրթական առումներով ունեն հզոր ներուժ, հետբուհական և բարձրագույն մասնագիտական կրթություն ունեցողների, ինչպես նաև աշխատունակ բնակչության կեսից ավելին կանայք են¹, այնուհանդերձ, նրանց ներկայությունը քաղաքական որոշումների ընդունման, տեղական ինքնակառավարման, տարածքային և պետական կառավարման կենտրոնական օղակներում, կուսակցությունների ղեկավար մարմիններում հեռու է բավարար լինելուց:

Այդ խնդիրների հետազոտման առումով Հայաստանում իրականացվել են սոցիոլոգիական, քաղաքագիտական, սոցիալ-հոգեբանական բնույթի մի շարք հետազոտություններ: Ֆոկլուս-խմբերի մեթոդով նման մի հետազոտություն է իրականացրել նաև «Կովկաս» հասարակագիտական հետազոտությունների կենտրոնը՝

¹Հայաստանի կանայք և տղամարդիկ: Վիճակագրական զբոյլ: ՀՀԱՎԾ, Երևան, 2012, էջ 70: http://www.armstat.am/file/article/gender_2012.pdf

2012թ. Ազգային ժողովի ընտրությունների շեմին²:

Ուսումնասիրության նպատակներից մեկը ակտիվ քաղաքական գործունեությամբ զբաղվելու մասնավորապես Ազգային ժողովի պատգամավոր դառնալու մոտիվացիայի վերհանումն էր:

Հարկ է նկատել, որ ամեն մի երևույթի էությունը զգալի չափով ամփոփված է դրա դետերմինացիայում: Քաղաքական գործունեության հետևանքների ու արդյունքների մասին ևս ուշագրավ դաստիարակություններ կարելի է անել քաղաքական ընտրություններին մասնակցողների մոտիվացիայի վերլուծության, դրա վերաբերյալ դիտարկումների ու գնահատականների ուսումնասիրության հիման վրա:

Մասնագիտական գրականության մեջ կան հանրային գործունեության ու քաղաքական մասնակցության դրդապատճառների դասակարգման տարբեր մոտեցումներ, այդ երևույթի գնահատման տարբեր զգայունակության սանդղակներ:

Դավիդ Մակկլեյլանդը «Մարդու մոտիվացիան» աշխատության մեջ առանձնացնում է չորս հիմնական մոտիվացիոն համակարգեր՝ իշխանության, նվաճման կամ ձեռքբերումների, աֆֆիլյացիայի և տիպաբանություններից խուսափելու³: Որոշակի ընդհանրություններ կան Դ.Մակկլեյլանդի, Ջ.Ատկինսոնի տեսակետների և Աբրահամ Մալլուի պահանջմունքների հիերարխիկ բուրգի միջև: Ըստ Մալլուի, անձի մոտիվացիայի հիմքը կազմող պահանջմունքներն ունեն աստիճանակարգային բնույթ: Իրանց հիմքում, ստորին մասում ընկած են **ֆիզիոլոգիական**, ապա **անվտանգության** և **սիրո** պահանջմունքները, իսկ վերին հատվածը կազմում են **ինքնահաստատման** և **ինքաիրացման** պահանջմունքները: Ընդ

²Մասնակցություն հանուն փոփոխությունների: Որակական հետազոտության արդյունքներ: (Փորձագիտական խմբի ղեկավար Հովհաննիսյան Հ.: Օրագրի կորդինատոր, փորձագետ Պետրոսյան Ա.): Երևան, 2012:

³Իրականացվել են վեց ֆոկլա խումբ-քննարկումներ: Դրանք կազմակերպվել են ակուսակցությունների համամասնական ընտրացուցակներում ընդգրկված կին գործիչների, բուկուսակցությունների համամասնական ընտրացուցակներում ընդգրկված տղամարդ գործիչների, գ) հասարակական կազմակերպությունների առաջնորդների, դ) երիտասարդ հասարակական ակտիվիստների, ե) ԶԼՄ-ներիներկայացուցիչների, և զ) մարզային գործիչների մասնակցությամբ:

⁴Макклелланд Д. Мотивация человека. СПб., Питер, 2007, С. 258-262; 303-315; 372:

⁵St u Atkinson J. Feather N. A theory of achievement motivations. N.Y., Wiley, 1966.

⁶St u Maslow A. Motivations and Personality, N.Y, 1954, էջ 45:

որում. այդ պահանջմունքները կարող են փոխակերպվել. ֆիզիոլոգիականը կենսամակարդակի բարձրացման պահանջի. անվտանգության պահանջմունքը օրենքի և օրինականության հաստատման ջանքերի. սիրո և աֆֆիլացիայի պահանջմունքը սոցիալական խմբին շարժմանը. կուսակցությանը կամ կառույցին անդամակցելու ձգտման. ինքնահաստատման պահանջմունքը սոցիալական կարգավիճակի և հեղինակության բարձրացման. իսկ ինքնաիրացման պահանջմունքը քաղաքական ասպարեզում սեփական շահերի. համոզմունքների արտահայտման և իրականացման գործողությունների: Փորձը ցույց է տալիս. որ նշված դրդապատճառներն ու գործոններն էապես պայմանավորում են մարդկանց նաև քաղաքական վարքն ու մասնակցության եղանակը:

Թե՛ հասարակական խմբերի, թե՛ անհատների ակտիվության և քաղաքական մասնակցության դրդապատճառների համակարգում տարբեր իրավիճակներում «ծանրության կենտրոնը» կարող է տեղաշարժվել: Ամերիկացի սոցիոլոգ Ռոնալդ Ինգլեհարթի դիտարկմամբ կայուն, տնտեսապես զարգացած երկրներում, որտեղ բավարարված են մարդկանց նյութական պահանջմունքները, մոտիվացիոն համակարգում տեղի է ունենում տեղաշարժ դեպի պոստնյութական արժեքներ⁷:

Որոշ հետազոտողներ էլ նկատում են, որ շատերի համար քաղաքական կառույցներին անդամակցելը պայմանավորված է սեփական նյութական կեցությունը բարելավելու, որոշակի արտոնություններ ձեռք բերելու, սոցիալական կարգավիճակի բարձրացման, կարիերիստական նկրտումներով: Մյուսների համար էլ քաղաքականությամբ զբաղվելը պայմանավորված է, որոշակի խմբի պատկանելով, հոգեբանական լարվածությունը, բարդ սոցիալական և քաղաքական իրավիճակներում անորոշության և անօգնականության զգացումը հաղթահարելու և պաշտպանություն գտնելու ձգտումով⁸:

⁷St' u Вaсилик М.А. Политология: учебник. М., 2006, էջ 219:

⁸ St' u Инглeгapд P. Культурный сдвиг в зрелом постиндустриальном обществе. В кн. Новая постиндустриальная волна на Западе. Под ред. Иноземцева В.Л., М., 1999, էջ 249-260:

⁹Бобков В., Браин И. Политология. 2003. <http://uchebnik-besplatno.com/uchebnik-teoriya-politiki/politicheskoe-uchastie-formyi-motivyi.html>.

Անհատի՝ գիտական գործունեությամբ զբաղվելու դրդապատճառներն հետազոտող մասնագետները բաժանում են երկու խմբի՝ «ներքին» և «արտաքին մոտիվացիաների»¹⁰։ Ներքին մոտիվացիայի բաղադրիչներն են. տվյալ գործի նկատմամբ ունեցած հետաքրքրությունն ու սերը, աշխատանքի արդյունքներով հպարտանալու և հոգեկան բավարարվածություն ստանալու գործոնը, հասարակությանը պիտանի լինելու գիտակցումից ստացած բավականությունը։ Արտաքին մոտիվացիան կազմում են հասարակական հեղինակության ձգտումը, փառասիրությունը, նյութական բարեկեցության հասնելու ցանկությունը, կարիերան, արտոնություններ ունենալը և այլն։ Նույն դասակարգումը կիրառելի է թերևս ցանկացած, այդ թվում՝ քաղաքական գործունեության դրդապատճառների նկատմամբ։

Վերջապես, կարելի է քաղաքականությամբ զբաղվելու դրդապատճառները բաժանել նա երկու խմբի՝ **հեղոնիստական-էգոիստական** (անձնական օգուտի, շահի, իշխանությունը շահադիտական նպատակներով գործածելու) և **ալտրուիստական** (ընդհանուրի շահերին ծառայելու, սեփական գիտելիքներն ու կարողությունները հասարակական առաջընթացին ծառայեցնելու) **մղումների**։

Որոնք են քաղաքական մասնակցության դրդապատճառները հայաստանյան գործիչների համար։

Վերլուծելով ֆոկուս-խմբերի մասնակիցների գնահատականներն ու մեկնաբանությունները՝ Ազգային ժողովի պատգամավոր դառնալու հայաստանյան գործիչների ցանկության հիմքում նշված մոտիվացիոն հիմնական գործոնները կարելի է բաժանել հինգ խմբի։

Առաջին խումբը կազմում են **անձնական, շահադիտական (հեղոնիստական) նկրտումները**. անձնական օգուտի, իշխանությունը շահադիտական նպատակներով գործածելու, սեփական բիզնեսն ապահովագրելու, նյութական կեցությունը բարելավելու ցանկությունը։

Երկրորդ խումբը կազմում են **երկրին ու հասարակությանը օգտակար լինելու**. ծառացած խնդիրների լուծմանը նպաստելու և սոցիալ-տնտեսական, բարոյաժողովրդական իրավիճակը բարելավելու (ալտրուիստական) **ցանկությունները**։

¹⁰Տե՛ս Բեբերատивный сборник. «Творчество и жизненный путь ученого». Творческая личность в науке. М. 1988:

Երրորդը ինքնահաստատման՝ մրցակցության և դժվարությունների հաղթահարման, սոցիալական կարգավիճակի բարձրացման ու դրա հետ կապված հոգեկան բավարարվածությունն ձեռք բերելու **դրդապատճառն է:**

Չորրորդը ինքնադրսևորման՝ սեփական փորձի, կարողությունների, մասնագիտական գիտելիքների ու հմտությունների իրացման **ցանկությունն է:** Վերջապես, **հինգերորդ գործոնը Աժ պատգամավորության թեկնածուների համար կուսակցության որոշումն է:**

Նշված դրդապատճառներից առաջին երեքն ըստ կարևորության, նույնանման տեսակարար կշռով, կազմում են քաղաքական կարիերայի հիմքում ընկած մոտիվացիոն գործոնների հիմնական խումբը: *Տես Աղյուսակ 1-ը:*

Աղյուսակ 1. Քաղաքական գործիչների՝ Ազգային ժողովի պատգամավոր դառնալու դրդապատճառների հարաբերակցությունն ըստ ֆոկլուս խմբերի մասնակիցների գնահատականների

Մոտիվացիոն գործոններ	Տեսակարար կշիռը ֆոկլուս խմբերի մասնակիցների գնահատականներում
Անձնական շահադիտական դրդապատճառներ	27,2%
Երկրին ու հասարակությանն օգտակար լինելու ցանկություն	27,2%
Ինքնահաստատման մղումներ	27,2%
Գիտելիքների ու հմտությունների իրացման, ինքնադրսևորման դրդապատճառներ	12,2%
Կուսակցության որոշում	6,2%

Հետազոտության ընթացքում ֆոկլուս խմբերի մասնակիցներին առաջակվել էր քննարկել Աժ պատգամավոր դառնալու տղամարդ և կին գործիչների մոտիվացիան:

Կուսակցությունների համամասնական ընտրացուցակներում ընդգրկված տղամարդիկ ավելի քննադատաբար են մոտենում Աժ պատգամավոր դառնալու տղամարդ գործիչների մոտիվացիոն համակարգի վերլուծությանը և ավելի «ջենտլմենավարի» կին

թեկնածուների դրդապատճառները դիտարկելիս¹¹: Կին գործիչները ևս փոքր-ինչ ավելի քննադատաբար են տրամադրված տղամարդկանց քաղաքական պաշտոններ զբաղեցնելու դրդապատճառները քննարկելիս և համեմատաբար ավելի վստահ են կանանց կառուցողական ներդրումների հարցում:

Թե՛ տղամարդ և թե՛ կին գործիչների՝ Ազգային ժողովում քաղաքական գործունեությամբ զբաղվելու դրդապատճառների մասին առավել սուր են արտահայտվում հասարակական կազմակերպությունների ներկայացուցիչներն ու երիտասարդ ակտիվիստները: Այդ առումով տիպական է երիտասարդ ակտիվիստներից մեկի հետևյալ մեկնաբանությունը. «Հիմնականում փող դիզելու, իշխանությունից օգտվելու հարցն է... Չնչին տոկոս են կազմում նրանք, ովքեր Աժ են գնում որոշ բաներ դեպի լավը փոխելու համար: Մնացածը մտնում են ուղղակի փող դիզելու, իշխանության հասնելու և կառավարող լինելու համար»:

Նմանատիպ քննադատական գնահատականներ են արձանագրվել նաև կին թեկնածուների առնչությամբ:

Այնուհանդերձ, օգտապաշտական, շահադիտական նպատակներին գուցահեռ ու հավասարապես արձանագրվել են նաև **կառուցողական, հանրորեն արժեքավոր դրդապատճառներ**, որոնք էական դեր են խաղում հայաստանյան քաղաքական գործիչների Աժ պատգամավոր դառնալու ձգտումների համակարգում: Խոսքը վերաբերում է հասարակության առջև ծառացած խնդիրների լուծմանը, սոցիալ-տնտեսական, քաղաքական, բարոյահոգեբանական իրավիճակի բարելավմանը ձեռնամուխ լինելու մղումներին: Օրինակ՝ «Ես տարբերություն չեի դնի կանանց և տղամարդկանց միջև: Աժ-ում հայտնվելու ցանկությունը առաջին հերթին պայմանավորված է քաղաքացիական և քաղաքական դիրքորոշմամբ, այն ցանկությամբ, որպեսզի որոշակի դերակատարություն ունենան երկրի հասարակական-քաղաքական կյանքում» (*Աժ ընտրացուցակներում ընդգրկված տղամարդ քաղաքական գործիչների ֆոկուս խմբի մասնակից*):

Ընդ որում, կանայք կին գործիչների՝ Աժ պատգամավոր դառնալու

¹¹ Տրամադր քաղաքական գործիչների ֆոկուս խմբի մասնակից. «Ճշմարտություն կա առն դատողության մեջ, որ Աժ գնալու տղամարդկանց դրդապատճառը տնտեսականության կարգավիճակի ձեռքբերումն է: Բայց նույնը ասել հայ կնոջ մասին՝ չի կարելի: Կանայք գնում են Աժ ինքնադրսևորվելու, կայանալու համար»:

դրդապատճառներն ավելի անկեղծ ու կառուցողական են համարում:

Անձնական շահադիտական նկրտումներին և հասարակության աղօս ծառացած խնդիրների լուծմանն իրենց ներդրումը բերելու ցանկություններին հավասարաչափ կարևորվել է նաև **ինքնահաստատման, մրցակցության և դժվարությունների հաղթահարման ձգտումը**: Ֆոկուս-խմբերի մասնակիցները, առանձնապես կին գործիչներն այդ դրդապատճառն առավել բնութագրական են համարում տղամարդկանց համար՝ հաճախ կապելով դա հանրային կարծիքում գոյություն ունեցող կարծրատիպի հետ. թե տղամարդը պետք է լինի իշխողն ու որոշումներ կայացնողը:

Ինքնահաստատման ձգտումը, թեև ավելի պակաս, քան տղամարդկանց դեպքում, այնուհանդերձ, բնորոշ է համարվել նաև կանանց որոշակի խմբի համար, մասնավորապես իրենց՝ կին գործիչների կարծիքով. «Կանանց մի խումբ էլ կարծես փորձում է տղամարդկանց ապացուցել, որ կարող են տղամարդկանց հետ հավասար ունենալ իշխանություն և ավելի ճկուն մտածելակերպ ունենալու շնորհիվ ավելի ճիշտ որոշումներ կայացնել, քան տղամարդիկ» (*կին գործիչների ֆոկուս խմբի մասնակից*):

Քաղաքական կարիերայի ձգտումը պայմանավորող մոտիվացիոն գործոնների շարքում հաջորդ հորիզոնականը կազմում են **ինքնադրսևորման**՝ սեփական փորձի, կարողությունների, մասնագիտական գիտելիքների ու հմտությունների իրացման **ցանկությունները**: Այս դրդապատճառը բնութագրական է ինչպես տղամարդկանց, այնպես էլ կանանց որոշակի խմբերի: Սակայն, ըստ ֆոկուս-խմբերի մասնակիցների, կին գործիչների շրջանում այս մոտիվացիայի գործառնությունը փոքր-ինչ ավելի զգալի է, քան տղամարդկանց պարագայում:

Աֆֆիլյացիայի (մյուսների հետ լինելու) դրդապատճառը, որը տվյալ դեպքում դրսևորվում է հավաքական շափառաջնայնությամբ, կուսակցության որոշմամբ, առավել թույլ արտահայտվածն է և գրեթե նույնն է ինչպես տղամարդ, այնպես էլ կին գործիչների պարագայում:

Ընդ որում, ուսումնասիրության արդյունքները վկայում են, որ այնուհանդերձ որոշակի տարբերություններ կան կին և տղամարդ գործիչների քաղաքական կարիերայի ձգտման մոտիվացիաներում: Ըստ ֆոկուս-խմբերի մասնակիցների գնահատականների՝ տղամարդկանց մոտիվացիոն համակարգում առավել ընդգծված են

շահադիտական-հեղոնիստական և *ինքնահաստատման* մրցակցության. դժվարությունների հաղթահարման, սոցիալական կարգավիճակի բարձրացման ձգտումները: Դրանց հաջորդում են *հասարակությանը օգտակար լինելու*, ծառացած խնդիրների լուծմանը նպաստելու, ապա նաև՝ սեփական փորձի, հնարավորությունների ու *մասնագիտական գիտելիքների իրացման-ներդրման ցանկությունները*:

Աժ պատգամավորության կին թեկնածուների մոտիվացիայում, ըստ ստացված կարծիքների. առաջնայինը *հասարակությանը օգտակար լինելու*. ծառացած խնդիրների լուծմանը նպաստելու ցանկությունն է: Դրան ըստ կարևորության հաջորդում են *ինքնահաստատման*, մրցակցության, դժվարությունների հաղթահարման. սոցիալական կարգավիճակի բարձրացման ձգտումները. սեփական փորձի, հնարավորությունների ու *մասնագիտական գիտելիքների իրացման-ներդրման ցանկությունները*, նոր միայն *շահադիտական-հեղոնիստական նկրտումները*: Թե՛ տղամարդ և թե՛ կին գործիչների մոտիվացիոն համակարգում վերջին հորիզոնականը զբաղեցնում է *կուսակցության որոշումը*:

Այնուհանդերձ, առավել իրատեսական է թվում ֆոկլուս խմբերի այն մասնակիցների դիրքորոշումը, որոնց կարծիքով կին և տղամարդ գործիչների մոտիվացիաներում էական տարբերություններ չկան:

«Ամբողջ խնդիրը կանոնների մեջ է: Ով գալիս է, պիտի՝ համապատասխանի կամ այս խաղի կանոններին, կամ դուրս մնա՝ անկախ նրանից կին է, թե տղամարդ... (24-ների ներկայացուցիչների ֆոկլուս-խմբի կին մասնակից):

22 Աժ պատգամավորության թեկնածուների քաղաքական գործունեության մոտիվացիայի վերլուծությունը վերահաստատում է այն տեսակետը և այն վարկածը, որ օրենսդիր մարմնում կին պատգամավորների թվի ավելացումը կրեթի սոցիալական խնդիրների, սոցիալապես անպահով խավերի, երեխաների և կանանց հիմնահարցերի նկատմամբ ուշադրության և հոգածության մակարդակի բարձրացման:

Կուսակցությունների համամասնական ընտրացուցակներում ընդգրկված կին գործիչներն իրենց պատգամավորական գործունեությունը պատկերացնում են առավելապես այն

հանձնաժողովներում. որոնք զբաղվում են կրթության և երիտասարդության, սոցիալական ապահովության, առողջապահության, մայրության և մանկության, մարդու իրավունքների պաշտպանության, Լեիկայի հարցերով, միջազգային հարաբերություններով: Սոցիալապես անապահով խավերի, կանանց և երեխաների իրավունքների պաշտպանության, աղքատության հաղթահարման, սոցիալական արդարության սկզբունքի ամրապնդման բնագավառներում են պատրաստվում ներկայացնել իրենց օրենսդրական նախաձեռնությունները կին գործիչները:

Տղամարդիկ նախընտրում են պետական իրավական հարցերի, ֆինանսավարկային և բյուջետային հարցերի տնտեսական, գյուղատնտեսական և բնապահպանական հարցերի հանձնաժողովները և այդ ոլորտներում օրենսդրական նախաձեռնություններով հանդես գալը:

ԱՍՓՈՓՈՒՄ

Հոդվածը նվիրված է քաղաքական գործունեության մոտիվացիայի վերլուծությանը: Վերլուծվում են քաղաքական գործունեության մոտիվացիայի վերաբերյալ տարբեր հայեցակարգեր, ներկայացվում են գործոնների դասակարգման նոր մոտեցումներ: Դրանց և ֆոկլոր խմբերի մեթոդով իրականացված հետազոտության արդյունքների հիման վրա ուսումնասիրվել են ՀՀ ԱԺ ընտրություններին որպես պատգամավորության թեկնածու առաջադրվելու դրդապատճառները: Իրականացվել է կին և տղամարդ գործիչների մոտիվացիոն համակարգերի համեմատական վերլուծություն:

Բանալի բառեր. ժողովրդավարություն, քաղաքական գործունեություն, քաղաքական գործունեության մոտիվացիա, մոտիվացիոն գործոններ, պահանջմունքներ:

МОТИВАЦИОННЫЕ ОСОБЕННОСТИ ПОЛИТИЧЕСКОГО УЧАСТИЯ МУЖЧИН И ЖЕНЩИН НА ПРИМЕРЕ ПАРЛАМЕНТСКИХ ВЫБОРОВ РА

Астхик Петросян

*Соискатель Института философии,
социологии и права НАН РА*

РЕЗЮМЕ

Статья посвящена анализу мотивации политической деятельности. Анализируются разные концепции о мотивации политической деятельности, презентуются новые методы классификации факторов. На основе результатов исследования методом фокус-групповых дискуссий были рассмотрены мотивы баллотирования в Парламент РА. Был проведен сравнительный анализ мотивационных систем политических деятелей - женщин и мужчин.

Ключевые слова: демократия, политическая деятельность, мотивация политической деятельности, мотивационные факторы, потребности.

MOTIVATION FEATURES OF MEN AND WOMEN POLITICAL PARTICIPATION ON THE EXAMPLE OF PARLIAMENTARY ELECTIONS IN RA

Petrosyan Astghik

PhD student of the Institute of Philosophy,

Sociology and Law of NAS RA

The article is about the motivation of political activity. The article is analyzing various concepts about motivation of political activity and presenting new approaches of factors' classification. On the results of this and focus group discussions motivations of being elected as a RA parliament candidate have been explored. This article explored comparative analysis of men and women political figures' motivation system.

Key words: democracy, political activity, motivation of political activity, motivation factors, needs.